

<http://cgtcatalunya.cat/spip.php?article206>

La CGT davant la situació política, social i econòmica

- On Trobar-nos - Coneix la CGT -

Publication date: dimarts 2 de gener de 2007

Copyright © CGTCatalunya.cat - Tous droits réservés

L'anàlisi de la situació política, social i econòmica, i la valoració de les greus conseqüències socials i laborals per a la classe treballadora provocades per l'aplicació de les polítiques neoliberals que, dintre del procés de globalització, continua implantant el capitalisme a nivell planetari, coincideix, a grans trets, no varien gaire respecte a les dels últims temps. Les recents mostres d'insolidaritat i de misèria arran dels huracans als EUA ens refermen en la nostra posició anticapitalista.

La situació política internacional continua marcada per la crisi econòmica que pel capital va arrencar amb la de la economia central de la globalització: la ianqui en l'any 2000. La "solució" per a aquesta caiguda de beneficis va aprofundir l'agressivitat dels EUA en la dinàmica de mantenir a qualsevol preu la seva situació hegemònica i el control de les fonts energètiques (Afganistan, Iraq) i el seu suport als estats aliats (conflicte palestí) Tanmateix, el procés conegut com a globalització econòmica continua endavant malgrat que les resistències populars són cada vegada més àmplies.

L'augment sostingut del preu del petroli està comportar problemes laborals i econòmics als treballadors i treballadores per la seva incidència negativa en l'ocupació i en la inflació, a la qual també contribueix el paper del dòlar i el recurs incontrolat a l'emissió de moneda dels governs nord-americans.

En l'àmbit europeu, el procés de creació d'un espai econòmic (moneda única, llibertat de comerç i creació d'empreses), que funcioni com a pol de referència i d'acumulació de capitals i beneficis a d'altres zones econòmiques, està consolidat; i, fins i tot, en procés d'expansió (ampliació UE) Amb la negativa a anivellar les condicions socials, la UE promou deslocalitzacions cap als nous estats membres i, amb el desmantellament aranzelari, cap a altres regions econòmiques del planeta.

No obstant, les recents victòries del no a la constitució europea a França i Holanda ens mostren que àmplies capes de la població europea no estem disposades a una compensació escadussera en aspectes fonamentals de la construcció política i social d'Europa, en els drets i llibertats dels europeus i europees i de posicions xenòfobes i de superioritat en les relacions amb els habitants d'altres zones del planeta.

A l'Estat espanyol, la victòria electoral del PSOE i la recuperació d'altres formacions polítiques situades en l'espectre de l'esquerra i del nacionalisme no conservador van posar fi a una llarga etapa de retrocés en el drets i llibertats durant els governs del PP. Els resultats electorals no es poden desvincular dels importants moviments socials de protesta generats en els últims anys (Nunca mais, transvasament de l'Ebre, guerra d'Iraq, antiglobalització, vaga general, atemptats 11M,...) i són una mostra de rebuig circumstancial a unes determinades polítiques i actituds socials i econòmiques.

A Catalunya, processos semblants van portar a uns resultats electorals que han permès la formació d'un govern tripartit, autoanomenat progressista i d'esquerres. No obstant, entenem que la reacció de la gent, aprofitant unes conteses electorals per desallotjar dels governs els principals responsables d'importants retrocessos, no són xecs en blanc a governs que han de portar a terme unes polítiques socials, laborals i econòmiques favorables a les classes populars que fins al moment no s'han produït, contràriament continuen amb les polítiques neoliberals.

A nivell social i econòmic, les tendències majoritàries en els organismes i acords internacionals (OMC, OCDE, FMI, BM, acords bilaterals, zones de lliure comerç...) plantegen i porten a terme actuacions per: facilitar la mobilitat de capitals i els beneficis empresarials; utilitzar els recursos generats pels treballadors i treballadores, tant en l'explotació directa com a través dels impostos indirectes; fomentar la competitivitat empresarial amb la deslocalització d'empreses, amb la reducció de costos salarials i de treballadors/es en plantilla, amb la flexibilitat i la mobilitat funcional i amb la pressió sobre els governs per eliminar les legislacions socials; privatitzar empreses i

serveis públics que passen a ser corporacions privades o serveis d'interès públic susceptibles de ser gestionats i de donar beneficis privats, mentre resten en mans dels estats aquells serveis i prestacions socials deficitaris o subordinats; abaratir els impostos a les grans fortunes i destinar els fons per combatre l'atur a subvencions als empresaris (en tant que únics generadors d'ocupació) per tal que obtinguin més beneficis de la contractació (polítiques actives d'ocupació); legalitzar o donar carta de naturalesa a un segon nivell del mercat legal de treballadors i treballadores (ETT, subcontractes, precarietat...) i a un mercat negre sense drets (immigrants, treball submergit,...).

Catalunya, com a capdavantera de la industrialització a l'Estat espanyol, concentra també les seves debilitats. Amb la reconversió dels 70 es va posar en venda la dèbil estructura industrial existent i en va deixar com a dependent a la petita empresa. Aquesta dependència quasi total de les multinacionals exteriors agreuja la incidència de les mesures del capital davant de la caiguda de la taxa de guanys, tant pel que fa a la precarització com a les deslocalitzacions.

La subcontractació d'empreses i treballadors/es presenta unes característiques molt preocupants. Quasi triplica la mitjana estatal, el 26,3% del treballadors/es industrials són subcontractats/ades mentre que a la resta de l'Estat ho són només el 9,5% del total. Tanmateix, el pes de les empreses subcontractades, respecte del total de les empreses industrials és més de una de cada quatre (el 26,1%, front el 11,5% a Espanya) A més les empreses subcontractades tenen una alta temporalitat, que arriba pràcticament al 50%.

Durant l'any 2004 i malgrat que el PIB va pujar un 1% i la inversió un 3,5%, la indústria catalana va trencar la seva dinàmica de creixement d'ocupació dels 2 anys anteriors i es van destruir uns 9.000 llocs de treball (una reducció de l'1,5%, la meitat en el sector tèxtil) Segons determinats informes econòmics d'entitats financeres, aquestes perspectives - pèrdua de llocs de treball i augment d'inversions en la indústria catalana- es mantindran, com a mínim, durant els dos propers anys.

Les principals causes d'aquesta pèrdua de llocs de treball i de teixit industrial han estat les deslocalitzacions (totals o parcials) d'empreses i els expedients de regulació d'ocupació. Les deslocalitzacions no són un fenomen nou, es produeixen des del segle XIX. Però s'han incrementat per la concentració i centralització de capitals en las grans multinacionals, pel desenvolupament tecnològic, de comunicacions i de transports i l'eliminació d'obstacles a la lliure circulació de mercaderies. Les empreses cerquen obtenir més beneficis a partir de menors despeses salarials, de majors facilitats i desgravacions fiscals, del menor grau d'organització de la força laboral i de legislacions més permissives amb les pràctiques empresarials abusives.

Per a justificar-les fan referència a les forces intrínseques del mercat, com si fossin elements naturals contra els quals res no es pot fer. Es tracta que les classes populars ho interioritzin, bé per participar junt a les direccions i accionistes en la competència contra altres treballadors/es i altres empreses; bé per alimentar el conformisme "no ens podem queixar que cerquin costos salarials més baixos en l'Europa de l'Est, si fa uns anys van venir a Catalunya per idèntic motiu"

El govern tripartit, davant la proliferació de propostes d'acomiadaments col·lectius i deslocalitzacions, va plantejar-se la possibilitat d'obligar a les empreses que havien rebut ajuts institucionals a retornar-los si en 7 anys cessa la seva activitat a Catalunya o a exigir un pla social en els ERO, qüestions que contemplades en directives europees. No obstant, s'ha tractat més d'actituds mediàtiques que d'actuacions en ferm, mentre incentivava la deslocalització de la empresa catalana en general i del tèxtil en particular.

En la mateixa línia de pèrdua de pes del sector industrial, l'any 2004 van disminuir les inversions estrangeres, van créixer les exportacions d'alt nivell tecnològic i van augmentar les de nivell mitjà-baix.

L'economia catalana es continua terciaritzant i serà el sector serveis el que més creixerà i més llocs de treball generarà en els propers anys. Ara bé, aquest és també el més precaritzat.

A Catalunya, augmenta progressivament la feminització de la pobresa; el 69'3% de les persones que reben el Renda Mínima d'Inserció (RMI) són dones i les de més de 60 anys s'han incrementat en un 20%. Les famílies monoparentals de mares reben el 48% del total d'aquesta prestació. Les persones emigrants reben un 18'6 % del RMI; d'aquest percentatge el 69'1% és per a dones.

Malgrat sigui amb treball precari, a temps parcial, temporal i amb sous baixos, la taxa d'ocupació entre les dones segueix pujant a Catalunya, però encara està a 20 punts de la masculina.

D'altra banda, un dels factors claus del major nivell de creixement de l'economia catalana respecte de l'UE ve donat per l'increment de la immigració i la seva repercussió en la sobreexplotació de llocs de treball submergit, així com en l'augment de població, del consum i de la construcció.

No obstant, hi ha elements que fan vulnerable la situació de les classes populars com: l'alt índex d'endeutament de les famílies, a causa dels preus fora de mida dels habitatges; l'escalfament i el canvi climàtic que redueix les pluges i augmenta la desertització i l'escassetat d'aigua; i la dependència de les importacions d'elements bàsics per a l'agricultura i la ramaderia, cosa que les deixa en mans dels vaivens dels mercats internacionals.

Ara bé, la burgesia catalana -junt amb l'espanyola- juga també un paper imperialista que té particular importància a Llatinoamèrica i el nord d'Àfrica. En aquest sentit, a més del capital industrial ja assenyalat - i el tèxtil en particular pel que fa a Catalunya -, cal destacar el paper de Gas Natural i Repsol com a depredadores d'Algèria en el primer cas i Llatinoamèrica en el segon, en un terreny clau com és l'energètic. El panorama de la burgesia catalana a l'exterior es completa amb el sector turístic i l'entrada d'indústries a Xina.